

Tizenegy országba utazik a hagyma

Nylon tasakokban, miniatűr zsákokban a termés

Császári parancsra száz-húszezer fej vörös- és fokhagymát kellett szállítani 1788-ban a törökök ellen küzdő osztrák seregeknek. Az első „hagymaexport” emléktársulat papírok őrzik a múzeumban, s a mai nagyarányú szállításkor a Szovjetunióba indítanak a Középső-Európa Központjának kimutatásai tanúsodnak. Makó környékéről és a szegedi járás tisztántúli községeiből ezer tonnánál több hagymát exportáltak az idén.

Fogyasztók világszerte

A fűszernövény termését tizenegy ország vásárolja. Svájc, Hollandia, az NDK, Olaszország, Anglia, Nyugat-Németország, Svédország,

Ausztria, valamint Kuba és Trinidad részére csomagoltak árut az idén, s rövidesen a Szovjetunióba indítanak a vononat. Piros netz zsákokba rakják az exporthagymát, amit mindjárt a földeken maguk a termelők csomagolnak, s természetesen az ő munkájuk a válogatás, osztályozás is. Némelyik ország külön kikötéseket alkalmaz. Az angolok gyakran kérnek olyan nagy hagymákat, amelyekből egyetlen darab egy egész család ebédjének ízesítéséhez elegendő.

Különleges csomagolások

Ahány ország — annyi kívánság, s mind teljesítik.

Huszonöt-, öt- és egykilós zsákokba teszik a vörshagymát. A svéd legújabb kérése szerint pedig miniatűr zsákokat is állítanak össze, három darab hagymával. Ezek valószínűleg önkiszolgáló boltokba kerülnek. A skandináv államba kompvagonokban történik a szállítás, nem rakják ki a tengerparton a vasúti kocsihoz, hanem rátolják a hajóra, s átrakás nélkül jut el az áru rendeltetési helyére. Ugyancsak Svédországba tízdekás nylon tasakokban küldik a fokhagymát.

Pattan, mint a labda

A magyar hagyma népszerűsége és növekvő keresetisége egyedülálló jó tulajdonságaival magyarázható. Tejes, csillogóan fényes héjú, jól bírja a szállítást, ha földre ejtik, pattan mint a labda anélkül, hogy megsérülne. Az egyiptomi hagymánál is jobb minőségű, s olyan hagymás állomány, mint Olaszország és Hollandia is vásárolja a Makó környéki termését.

A kétszáz esztendő mezőgazdasági kultúra agrotechnikájában az utóbbi évtized fontos változásokat hozott. A Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet tudományos kutatói, szakemberei olyan „gépcsalád” konstruáltak, amelynek bevezetése a magvetéstől, a növényápoláson keresztül a dughagyma betakarításig helyettesíti a nehéz és fázasztó kézi munkát. Ez is hozzájárult a magyar hagyma mai világszerte rangjának kivívásához.

T. B.

Magyar—finn postai megállapodás

Kövesi Béla, a Magyar Posta vezérigazgatója finnországi tárgyalásainak eredményeként a magyar és finn postai szövetkezetek közötti — a két ország közötti postai és távközlési kapcsolatok könnyítését tartalmazó — meg-

állapodást írtak alá. Kövesi Béla fogadta a finn közlekedési miniszter.

Vincze István, hazánk helyi ideiglenes ügyvivője fogadást adott a magyar postaiügyi küldöttség tiszteletére. (MTI)

Vidéken több mint ezer javító és szolgáltató átvételi hely

Az OKISZ sajtótájékoztatója

Csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak a kisipari szövetkezeteknek az Országos Mezőgazdasági Kiállításon felállított pavilonjában. Erdős József, az OKISZ elnöke tájékoztató előadásában kifejtette, hogy a mezőgazdaság fejlesztésében, segítségében a kisipari szövetkezeteknek is jelentős szerepük van, mégpedig három területen. Először is az agrártudományi kutatóintézetekkel együttműködve a mezőgazdaság különböző ágazatai részére készítik el a legújabb gépek és műszerek kísérleti példányaikat, prototípusait. A kisipari szövetkezetek második fontos feladata, hogy különböző áruk, tömegcikkek szállításával kiegészítsék az állami ipar áruforgalmát. A mezőgazdaság költelaru-szükségletének például a felét — évente mintegy 400 tonnával — a kisipari szövetkezetek fedezik, a fogatok, versenylovak löszerszámainak pedig ők a kizárólagos szállítói. A falusi lakosság részére tekintélyes építőipari tevékenységet is kifejtettek. Az idén például 770 millió forint értékben építettek családi házakat, 350 millió forint értékben pedig falusi kulturális, vendéglátóipari és egyéb hasonló létesítmények építésén, karbantartásán dolgoznak.

A kisipari szövetkezetek vidéki tevékenységének harmadik fő köre a javítás és szolgáltatás. Több mint ezer helyen van már a földművelő szövetkezetekkel közös átvételi helyük. Most azt tervezik, hogy a járási székhelyeken hoznak létre 5—6 iparházakat.

Az OKISZ bemutatója sokoldalúan szemlélteti a kisipari szövetkezetek mezőgazdasággal kapcsolatos munkáját. Elsősorban azokat a modern technikai vívmányokat, új gépeket és berendezé-

seket állították ki, amelyek jelentős idő- és munkaerő-megtakarítás révén segítik a mezőgazdaság műszaki fejlesztését. Ezek közé tartozik például az a gép, amellyel fogadást adott a magyar postaiügyi küldöttség tiszteletére. (MTI)

Kétszakos képzés a főiskolán

Több mint 300 hallgató kezd meg új rend szerint tanulmányait

Tavaly vált ismeretessé, hogy a tanárképző főiskolán idén szeptemberben az elsőévesek számára az eddigi háromszakos képzés helyett kétszakos képzés kezdődik. Most, az új tanév megindulása előtt Gaál Gézával, a Szegedi Tanárképző Főiskola igazgatóhelyettesével arról beszélgettünk, mi a jelentősége a kétszakos képzésnek, továbbá, hogy befejeződtek-e az előkészületek, megtörtént-e minden a zavartalan áttérés biztosítására.

A kétszakos képzés bevezetése — mondotta Gaál Géza — azért fontos, jelentős állomása a tanárképzésnek, mert a minőség javítását szolgálja. Nyilvánvaló ugyanis, hogy azok a tanárjelöltek, akik nem három, hanem csak két szakon tanulnak, jobban el tudnak majd mélyedni szakmájukban, biztonságosabban mozgognak szakterületükön és alaposabb, elmélyültebb tudást szereznek, mintha három tárgyat tanulnának. Ennek következtében eredményesebben dolgozhatnak majd munkahelyeiken, az általános iskolákban.

Szakképzés

Az új rendszerű képzés bevezetésének előkészíté-

se azzal kezdődött, hogy a Művelődésügyi Minisztérium minden főiskolának elküldte a kétszakos képzés programját, tantervét. A program alapelve az volt, hogy a tanított anyag mennyisége az eddigiekhez képest általában nem növelhető. Melyekben viszont igen. Ez azt jelenti, hogy egy-egy anyagrészre most több idő, több óra fordítható.

Az előkészületekhez tartozott az úgynevezett szakképzés kidolgozása. Vagyis annak meghatározása, hogy milyen tárgyak kerüljenek egymás mellé. Ezt a munkát a főiskolák végezték. Az egymás mellé helyezés egyik fő szempontja az volt, hogy a szakképzés a jövőben tanárok majdnem kötelező óraszámát teljes mértékben kitöltse. Olyan tárgyak tehát nem kerülhetnek egymás mellé, amelyeknek az óraszámuk alacsony.

A szakképzésnek ennek megfelelően készült el. A felvételre került hallgatók sokféle — közel harminc — lehetőség közül választhatnak. Hogy csak néhányat soroljunk fel ezek közül, együtt tanulhatják — és az új tanévben már tanulják is — a magyart és a történelmet, az orosz és a testnevelést, a matematikát és a rajzot, a földrajzot és a testnevelést, a biológiát és a mezőgazdasági ismereteket.

Könyvek és jegyzetek

Mivel a főiskolán tanított anyag terjedelme a kétszakos képzésben általában nem bővült, felhasználhatók hozzá azok a tankönyvek és jegyzetek, amelyek az oktatási reform szellemében eddig is készültek és készülnek. A Szegedi Tanárképző Főiskola ezeknek megírásá-

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének szegedi intéző bizottsága most ünnepli fennállásának 15. évfordulóját. Ebből az alkalomból igen stílusosan nemcsak hivatalos ünnepeket tartottak, hanem egy hónapig előadásokon, kiállításokon, s más alkalmas rendezvényeken hívják fel a figyelmet, a szokásosnál is nagyobb intenzitással, a különböző szakmák műszaki fejlődésére, újabb eredményeire. Ez már az idén a második olyan szervezett megmozdulás az MTESZ részéről, amely méltóképpen reprezentálja a szövetség célkitűzéseit és erőfeszítéseit: a tudomány és az ipar színvonalának növelésére itt Szegeden is.

Az első az üzemi technika hónapja volt, melyet közösen rendeztek meg a Szakszervezetek Megyei Tanácsával. A technika hónapjának rendezvényei már harmadik éve kerülnek sorra, lassacskán hagyománnyá vagy legalábbis munkamódszerré válnak. A jubileumi ünnepek egyiken egy felszólaló mégis megjegyezte, hogy az MTESZ munkáját még nem ismerik elég széles körben. Eme önkritikus véleménynek van is alapja, hiszen mint oly minden másban, a műszaki propaganda hatásfokában sincs felső határ, bővíteni mindig lehet és kell is. De pesszimizmusra azért nincs ok. A statisztika fehéren feketén kimutatja, hogy csupán 1964 első felében 509 rendezvényen 28 ezren vettek részt. Valószínű, hogy a számok tekintetében maximumus volna többet kívánni, mivel jól tudjuk, hogy egyelőre Szegeden nincsen olyan bázisa a tudományos, s még inkább a műszaki életnek, mint az ország más, sokkal iparosodottabb nagyvárosaiban.

Ha azt az utat vesszük, amit az 1949-ben megalakult

szegedi MTESZ-csoport végigjárt mignem 18 tagegyesületet és jóval több mint 3 ezer tagot — az MTESZ teljes tagságának egyötöd részét — magában foglaló intéző bizottság lett belőle, akkor tulajdonképpen elégedettek lehetünk.

Öröm lapozgatni azokon az íveken, melyekben leírták, hogyan jöttek létre a tudományos és műszaki egyesületek szegedi csoportjai, milyen munkát végeztek a múlt években, hogyan hívták fel olykor az egész országot, sőt kicsit a világ figyelmét is magukra. Túlzás ez? Aligha. Csak emlékezzünk rá például, hogy a Bolyai János Matematikai Társulat az országban először itt alakult meg. Arra, hogy az Eötvös Loránd Fizikai Társulat 1959-ben Szegeden tartotta vándorgyűlését. Hogy az Építőipari Tudományos Egyesület kezdeményezte 1963-ban a szocialista faluról szóló nagyszabású anketot. Arra, hogy a Közlekedéstudományi Egyesület hívta össze 1961-ben a városi közlekedés aktuális problémáit elemző konferenciát. Arra, hogy a legfiatalabb szegedi tagegyesület, az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület hívására jöttek össze az idén a gazdaság legkiválóbb képviselői az ország különböző részéből. Ezek persze csak szemléltető, figyelemfelhívó adatok a teljesség és a rangsorolás igénye nélkül. Ismeretes, hogy mikor a tudomány közvetlen termelőerővé válik korunkban, a műszaki fejlesztés igen nagy feladatokat ró mindannyiunkra. Azzal, hogy az MTESZ szegedi intéző bizottsága 18 tagegyesületbe összpontosította csaknem valamennyi szakma helyben található erőit, hozzájárult az említett célok eléréséhez, s egyben elérte azt is, hogy Szeged az elmúlt 15 évben tudományos és műszaki tekintetben is bekapcsolódhatott az ország vérkeringésébe.

Vehetjük bizonyossággal a különböző munkabizottságok tevékenységét is, mellyel országos vagy helyi célkitűzések mielőbbi valóra váltását szolgálták. Szeged általános rendezési tervének bírálatát, a fűrdővárosság való fejlesztés lehetőségeinek feltárását — mind-mind idősebb, s a maga nemében jól megoldott feladat volt. S ne feledjük: az MTESZ-ben dolgozó emberek társadalmi munkások, akik szabaddidőjüket, pihenésüket, szórakozásukat fordíthatják energiájukat áldozzák fel a közösség érdekében.

Nyomon követhető a fejlődés a szövetség tevékenységének módszereiben is. A már említett üzemi technika hónapjának idején, és máskor is, az előadások, anketók, kiállítások rendezése mellett mind többet használnak fel az ismeretterjesztés hathatósabb, népszerűbb formáit: a filmvetítéseket, a klubesteket, a társas, baráti összejöveteleket. Hogy miért fontos ez? Ha már ennyi szépet és jót mondtunk eddig az MTESZ-ről, hadd említsük fel munkájának egyik fogyatékoságát is. Nevezetesen azt, hogy még mindig nem foglalkozik eleget az üzemi munkások ismereteinek bővítésével, nem vonzza őket kellőképpen magához. Az ismeretterjesztés korszerű eszközei éppenséggel ehhez segítenek hozzá. Sokan azt hiszik, hogy az MTESZ „területe” bezárul a technikumot végzett szakember egybegyűjtésével. Ez téve-

dés. Nem az iskolai végzettség szabja meg a tevékenység határát, hanem az érdeklődés. Az érdeklődést pedig elsősorban az MTESZ-nek kell felébresztenie az üzemi munkások között is.

Kétségtelenül sikernek könyvelhető el, hogy az elmúlt években lényegében megvalósították az úgynevezett műszaki középkaderek helybeli továbbképzését. A fapári egyesület például technikumot szervezett, s csaknem valamennyi egyesület tanfolyamokon képezi tagjait. Kudarcszámba megy viszont, hogy főiskolai, egyetemi képzésű szakemberek helyi továbbképzését a különböző kezdeményezések és tárgyalások ellenére sem sikerült megnyugtatóan megoldani. E tekintetben még további erőfeszítésekre van szükség.

Ma már nemcsak Szegeden található léte alapja az MTESZ-nek, a vidék iparosodása szükségesszerűvé teszi működését szinte minden vidéki városban. Több tagszervezetnek már korábban alakult csoportja a megyében, Makón, Hódmezővásárhelyen vagy Csongrádon, sőt a közlekedési egyesületnek a megye határain kívül is. Szentesen pedig „kihelyezett” csoportja működik az MTESZ-nek. A fejlődés azonban mintha megtorpant volna, Szentes után várható volt, hogy Hódmezővásárhelyen is megalakul a csoport, de szervezése megakadt.

Eppen ezért mondható jelentősnek, hogy most, a jubileum alkalmával Szegedre hívott országos vidéki tapasztalatcsere-értekezlet napirendjén a szövetség új ügyrendi szabályzatának megalkotása szerepelt. Az ügyrendi szabályzat csak látszólag bürokratikus formáság, valójában kereteket teremt, s életbelépése után remélhetőleg lendítést is ad az MTESZ munkájának kiterjesztésére. Együttal azt is elmondhatjuk róla, hogy bevezetésének szükségessége az MTESZ társadalmi jelentőségét jelzi, s mint egy alkotmány, leszögezi az eddig elért eredményeket, s egyúttal megszabja a fejlődés lehetőségeit és irányát is.

Még egy fontos dolog, ami újabb sikereket, nem pedig megtorpanást szeretnénk észlelni. Mégpedig az intéző bizottság kötelékében működő állandó és időszakos munkabizottságok tevékenységében. Sajnálatos, de tény, hogy éppen a jubileum évében elmaradtak a tőlük megszokott színvonalját, s jelenleg nem végeznek olyan munkát, mely túlmutatna az egyesületi feladatokon, komplex, a várost, vagy egyes iparágakat érintő feladatok megoldását szolgálnák. Az idén, bár most is működik névleg több munkabizottság, különösebb eredményt még egyik sem tudott felmutatni.

A Műszaki és Természettudományok Egyesületének Szövetsége Szegeden is nagy munkát vállalt a tudomány és a népgazdaság fejlesztésében, a műszaki haladás társadalmi szolgálatában, a műszaki, gazdasági, mezőgazdasági és természettudományokkal foglalkozó szakemberek szakmai és ideológiai műveltségének növelésében. Tevékenységére nagy szükség volt az elmúlt másfél évtizedben, de még nagyobb szükség lesz a következő években. A jubileum megszabja a feladatokat,

FEHÉR KÁLMÁN

Az őszi csúcsforgalom feladatai a vasutaszakszervezet választmányai előtt

A Vasutasok Szakszervezetének Csongrád megyei bizottsága tegnap, csütörtökön délután a vasutasok Petőfi Sándor Művelődési Otthonában választmányi ülést tartott. Az ülésen Kiss Károly, a szegedi vasútigazgatóság helyettes vezetője mélyrehatóan elemezte az igazgató-

sághoz tartozó vasutas dolgozók feladatait az őszi csúcsforgalom idején. A szállítás mellett kitért a rakodási, a pályaeépítési, pályafenntartási és távközlési problémákra is, és felhívta a figyelmet a pontos, baleset nélküli munkára.